

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Besturen in het primair onderwijs

Primair Onderwijs

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

M.H. van Woerden
m.h.vanwoerden@minocw.nl

Onze referentie

29554663

Datum 4-10-2021

Betreft Vereenvoudiging bekostiging en vordering OCW

Geachte bestuurder,

De benodigde wetswijziging voor de vereenvoudiging van de bekostiging in het primair onderwijs is in het parlement aangenomen. De inwerkingtreding is voorzien medio 2022, zodat vanaf kalenderjaar 2023 de nieuwe systematiek toegepast kan worden. Vanaf het boekjaar 2022 heeft de wetswijziging gevolgen voor de verantwoording van de bekostiging (post 'rijksbijdrage' in uw jaarrekening), die u van OCW ontvangt. Deze brief informeert u over wat dit voor u betekent vanaf het boekjaar 2022. Voor meer informatie over de vereenvoudiging verwijzen ik u graag naar de betreffende website¹.

De wetswijziging vereenvoudiging bekostiging heeft geen effect op de omvang van de te ontvangen bekostiging, want de vereenvoudiging wordt over het geheel door het ministerie budgetneutraal uitgevoerd (zie bijlage 1). Omdat schoolbesturen een andere verantwoordingsmethode moeten gaan toepassen heeft het voor hen wel gevolgen. In de volgende alinea wordt daar nader op ingegaan. Er wordt ook in 2022 en in 2023 gewoon 100% van de door OCW gebudgetteerde bekostiging uitbetaald. Wel betekent de wetswijziging voor het primair onderwijs dat de gehele bekostiging per kalenderjaar gebeurt en dat de bijbehorende balanspost vordering OCW (o.b.v. huidige beschikking per schooljaar) niet langer kan worden opgebouwd. Dit heeft in andere onderwijssectoren ook al gespeeld.

De te verantwoorden baten (rijksbijdrage) dalen hierdoor in de laatste vijf maanden van boekjaar 2022 eenmalig, waardoor bij gelijkblijvende kosten er voor besturen een negatieve impact op het resultaat zal ontstaan en het eigen vermogen zal hierdoor gaan dalen (zie bijlage 2). Dit zal van invloed zijn op kengetallen (met bijbehorende signaleringswaarden) die in het onderwijs worden gebruikt bij de beoordeling van de financiële positie van schoolbesturen. Echter, bij de beoordeling van deze boekhoudkundige mutatie is het van belang om vast te stellen dat er impact zal zijn op financiële ratio's, maar dat de kasstromen per kalenderjaar van dezelfde omvang blijven en dat deze ook van belang zijn bij de beoordeling van toekomstige investeringen.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financiering-onderwijs/financiering-primair-onderwijs/vereenvoudiging-bekostiging-primair-onderwijs>

Wanneer besturen hierdoor onder de signaleringswaarden voor continuïteit van de Inspectie van het Onderwijs (inspectie) komen, dan heeft OCW de inspectie verzocht daaroulant mee om te gaan. De inspectie heeft aangegeven dat besturen niet in het continuïteitstoezicht zullen worden betrokken indien in het jaarverslag 2022 een of meerdere kengetallen onder de signaleringswaarde liggen als gevolg van slechts het vervallen van de 'vordering OCW'. In die gevallen zal er dus ook geen sprake zijn van gesprekken met het bestuur of een eventueel herstel- of verbetertraject. Indien een kengetal onder de signaleringswaarde zou hebben gelegen ook als geen sprake was geweest van het vervallen van de vordering, dan zal de inspectie haar gebruikelijke werkwijze hanteren. Voor boekjaren 2023 en de drie opvolgende boekjaren zal bij het continuïteitstoezicht naast de gebruikelijke aandacht voor de context, specifiek rekening worden gehouden met het effect van het vervallen van de vordering. Hiermee mag van de inspectie worden verwacht dat de financiële kengetallen (bijvoorbeeld solvabiliteit en rentabiliteit) gedurende de periode van in totaal vijf jaar worden beoordeeld rekening houdend met het effect van het vervallen van de vordering OCW. Het eerste aangrijpingspunt hierbij is de toelichting die schoolbesturen, conform de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, geven bij de (verwachte) ontwikkelingen van de kengetallen. Het schoolbestuur kan in het jaarverslag een extra overzicht opnemen van de kengetallen waarbij rekening wordt gehouden met de fictieve situatie dat de vordering nog zou bestaan. Hier dient uit te worden gegaan van de vordering zoals die was op 31 december 2021. Dit overzicht is aanvullend en dus niet ter vervanging van het overzicht van de financiële kengetallen op basis van de werkelijke situatie. Daarbij kunnen schoolbesturen, in het geval dat kengetallen de signaleringswaarde overschrijden, aangeven hoe de tijd wordt gebruikt om weer aan de goede kant van de signaleringswaarde te geraken. Aan betreffende schoolbesturen wordt hiermee ruimte geboden gepaste tijd te nemen om boven de signaleringswaarden uit te komen.

Om goed te onderzoeken hoe OCW, de po-sector en de controlerend accountant hiermee om moet gaan is een werkgroep ingesteld. De werkgroep bestaat naast OCW deelnemers verder uit vertegenwoordigers van diverse stakeholders, en heeft als doel (1) duidelijke communicatie naar schoolbesturen en andere stakeholders en (2) het invullen van mogelijke ondersteuning aan besturen die bij deze overgang geboden kan worden naast de genoemde coulance door de inspectie. De werkgroep is nagegaan welke maatregelen er genomen kunnen worden om de aankomende boekhoudkundige wijzigingen te verwerken na inwerkingtreding van de wetwijziging. Hiertoe is onder andere een verzoek ingediend voor een overgangperiode bij de Raad voor de Jaarverslaggeving. Echter, op basis van het negatieve oordeel van de Raad kan nu worden gesteld dat een dergelijke overgangperiode niet mogelijk is.²

Op een later moment zal een presentatie of Webinar worden georganiseerd waar dit wordt toegelicht. De werkgroep is verder voornemens om met een handreiking te komen over de verwerking van de mutaties in jaarrekening en de toelichting daarop in het jaarverslag. Daarnaast heeft de werkgroep de impact ook samen met de opvolgende wijzigingen in de boekhoudkundige verwerking van het groot onderhoud³ gezien, die ook van invloed kunnen zijn op het vermogen van uw bestuur.

² <https://www.rjnet.nl/nieuws-en-agenda/nieuwsarchief/2021/juli/reactie-rj-op-ministerie-ocw/>

³https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z01251&did=2021D02943

Met vriendelijke groet,

de directeur Primair Onderwijs,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ria Westendorp', with a long horizontal stroke extending to the right.

Ria Westendorp

Bijlage 1: schematisch overzicht wijziging bekostiging vanaf kalenderjaar 2022

Kalenderjaar 2022		Kalenderjaar 2023		Kalenderjaar 2024	
2021/2022	Schooljaar 2022/2023		Schooljaar 2023/2024		2024/2025
← Schooljaar bekostiging		Kalenderjaar bekostiging →			
↓		↓		↓	
Personele Bekostiging	Personele Bekostiging	Personele Bekostiging	Personele Bekostiging	Personele Bekostiging	Personele Bekostiging
Jan-Julij 2021/2022	Aug-Dec 2022	kalenderjaar 2023	kalenderjaar 2023	kalenderjaar 2024	kalenderjaar 2024
65% deel	35% deel	100%	100%	100%	100%

Bijlage 2: Rijksbijdrage in boekhouding versus ontvangen bekostiging in 2022

Balans per 31 december 2021 (uitgangspunt)				Balans per 31 juli 2022				Balans per 31 december 2022			
Vaste activa	50	Eigen vermogen	35	Vaste activa	50	Eigen vermogen	35	Vaste activa	50	Eigen vermogen	28
Vordering OCW	7	Voorzieningen	12	Vordering OCW	0	Voorzieningen	12	Vordering OCW	0	Voorzieningen	12
Liquide middelen	35	Kortlopende schulden	45	Liquide middelen	42	Kortlopende schulden	45	Liquide middelen	35	Kortlopende schulden	45
Totaal activa	92	Totaal passiva	92	Totaal activa	92	Totaal passiva	92	Totaal activa	85	Totaal passiva	85
Te ontvangen bekostiging				Te ontvangen bekostiging				Te ontvangen bekostiging			
Ontvangen bekostiging 2020/2021 65% van 100				Ontvangen bekostiging 2021/2022 65% van 100				Ontvangen bekostiging 2022/2023 55% van 100			
Ontvangen bekostiging 2021/2022 35% van 100											
Totaal ontvangen bekostiging in 2021				Totaal ontvangen bekostiging in jun-jul 2020				Totaal ontvangen bekostiging in aug-dec 2020			
Te verwerken als rijksbijdrage in boekhouding (*)				Te verwerken als rijksbijdrage in boekhouding				Te verwerken als rijksbijdrage in boekhouding			
Bekostiging 2020/2021 7/12 * 100				Bekostiging 2021/2022 7/12 * 100				Bekostiging 2022/2023 volgens beschikking			
Bekostiging 2021/2022 5/12 * 100											
Totaal geboekte bekostiging in 2021				Bekostiging 2021/2022 in resultaat jan-jul				Bekostiging 2022/2023 volgens beschikking			
Kosten				Kosten				Kosten			
Resultaat				Resultaat				Resultaat (verlies)			
(*) Veronderstelling hierbij is een sluitende exploitatie in 2021				Vordering OCW per 31-12-2021				7			
				Verschil ontvangen en geboekte bekostiging				7			
				Vordering OCW per 31-07-2021				0			